

Hollandiæ Comitatus.

322

*Regio.
Unde dicta.*

Situs.

Soli fertilitas.

*Animalium va-
rietates.*

*Imperium majo-
rum.*

HOLLANDIÆ nomen a Silvarum Saltuumque frequentia quidam deducunt, lignum enim & Silvam promiscue *Holt* & *Hout* vocamus, ut *Holland* sonet regionem silvestrem: omnia enim arbutis olim inhoruisse refertaq; prædicant, toto quaqua patet Hollandiæ tractu. Alii a cavitata dictam putant, quasi *Hol-lande*. Est enim universa regio palustris ac pedum pulsu vacillans. Alii a fœno *Hollandiam* quasi *Hoylandiam* nominatam arbitrantur. At eruditissimus Junius aliam sententiam indicat, Hollandiam Gothicæ Danicæve gentis coloniam esse, ut & Zelandiam, Danosque & Normannos desertis in Codano sinu Insulis Olandiæ Zelandiæque in hæc loca migrasse, & a sua patria Hollandiam Zelandiamque cognominasse, plane, ut de Heleno Priamide refert Maro, qui in Epiro Opidulum Troiam cum arce Pergamo exstruxit, addita & imagine Scæ portæ & rivulo Xanthi Troiani amnis nomine: & ut in Indiis novam Hispaniam, novam Franciam Europæi effecerunt. Eam a plaga mundi Occidua Britannicum mare, a Septentrione Cimbricum ambit & littora pulsat, ab Ortu Solis fretum amplum Frisiam procul aperit, ad Euro-notum Trans-Isalana & Velavia, ad Austrum Trajectina ditio obtenduntur. Ambitus ejus ad LX miliaria extenditur, Latitudo perexigua est, quandoquidem è meditullio ejus creditur viatori patere aditus ad extremos ipsius fines in latum trium horarum spatio: vel etiam hinc ad Oceanum, illinc ad maris sinum, est, ubi Latitudo non æquat milliare. Habet regio ista agros frugiferos, ac luxurioso & opimo Frumento supra modum scatentes, sed qui tantillo in spatio & in regione, qua vix populosiores invenias ad suppeditandam tantæ multitudini alimoniam sint impares. Sed pascuorum ubertas summa est: qua Boum alit armenta infinita: Vacas quoque corporum vastitate, lactis copia, eximias. Constat sane, aliquibus Hollandiæ partibus Boves æstivis diebus, quatuor & quadraginta lactis heminas in mulctralia singulas refundere. Ioannes etiam Benningus Consiliarius Curia Hollandicæ referente Guicciardino, certa observatione & minime fallente calculo ostendit, tantum Assendelphi, & quatuor vicinis pagis Lactis uno anno è vaccis colligi, quantum è Germania superiore Rhenensis Vini devehatur Durdrechtum. Ex hac lactis optimi copia, Butyrum conficiunt, non barbararum modo gentium, ut Plinius vult, sed Regum etiam & Principum cibum laudatissimū. Conficiunt etiam Caseos Parmensibus aut Placentinis nihilo inferiores. Primæ tribuuntur Tessalico & Gravesandico; Secundæ Edam-mensi, quem imprimis vetustas commendat. Equos etiam generosos profert. In collibus arenariis Cuniculorū innumeram multitudinem habet. Cervorum etiam, Damarum & Leporum frequentiam, inque Hagienfi nemore Capreolorum greges, Avium quoque capturā quæstuosam, imprimis Anatum, Anserum, & autumnalibus mensibus Scolopacum, quas Plinius rusticulas, Martialis rusticas perdices, nostri *Sneppas* vocant. Habet & celsipitem fossitiū qui ex intimis haustus terræ penitralibus, ipsique adeo ex aquiseductus, ventoque & sole exsiccatus, ad focos adhibetur. Hollandia olim suos reges habuit, quorum meminit Suetonius in Caligula cap. 44.

Verum